

*Les mentides d'una
gàbia de vidre*

Balneari 6

Jaume Salvà i Lara

"Al mateix lloc on el tità desafiava els elements, les estrangeres banals riuen amb rialles argentines i lleugeres, en maillot de bany. L'augusta majestat dels paratges es veu torbada per la dinàmica dels esports, els indecorosos balls moderns i les veus en llengües estranyes".

Llorenç Villalonga

La pel·lícula que avui comentarem no mereixeria absolutament cap atenció per part meva si no fos perquè gran part d'ella està filmada a Mallorca. La història és ben senzilla: dos cap-de-fava (un alemany i una espècie d'italià) que no serveixen per fer res decideixen venir de vacances a Mallorca perquè ja han

alemanys, per la qual cosa vénen sense cap marc —el film deixa ben clar que aquí no s'han de menester pessetes. Així no els queda més remei que cercar-se la vida per aconseguir els doblers necessaris per complir el seu somni: arribar al balneari 6 per beure directament del poal de sangria més gran del món.

Les pel·lícules de beneitures, tan de moda durant els anys vuitanta des de l'*Aterra com puguis* solien passar a terres llunyanes, principalment als EUA, i no ens feien raonar sobre la denigració de l'autèntica cultura dels llocs on passava l'acció; segurament això era degut al fet que la cultura ianqui que s'exporta, si és que el terme cultura no li queda gros, estava i està formada per dois superficials, tòpics, grosseries i, darrement, un fort patriotisme agressiu i fora de lloc que ho unta tot.

Balneari 6 és una pel·lícula alemanya i, lògicament, transcorre a Mallorca, entre el torrent dels Jueus i Portopí, però això ells no ho saben. Mallorca és una terra paradisiàca geogràficament i cultural en mans d'especuladors del "tot inclòs" i el cafè per a tres persones. A causa d'unes circumstàncies històriques ben determinades, s'ha potenciat l'eliminació de tot el que no sigui el tòpic espanyol o regionalista que es pugui oferir a les ments d'escasses i claríssimes idees que decideixen venir a beure i vomitar: la pageseta, la paella, la sangria, el torero, el flamenc més poc sincer, l'ensaïmada, el balneari, les animadores amb tanga...

Aquí, com comprendreu, no hi cap potenciar uns valors sòlids, culturals. És molt important ignorar i fins i tot posar traves a la difusió de la literatura, els estudis històrics, les inquietuds cinematogràfiques, la creació d'empreses que no estiguin directament relacionades amb el turisme de massa, etc. Ja sabem que aquest tipus de turisme exigeix que qui el serveixi no li faci ombra quant a intel·ligència, així que figurau-vos de quin nivell cultural estam rallant. Entren duros, és vera, però aquesta actitud servil no crea més que menyspreu cap a una societat, la mallorquina, que no existeix com a tal.

Aquí cadascú estira pel seu vent i procura enriquir-se o passar-s'ho bé acomodant-se dins els tòpics que he mencionat més amunt i altres de nous relacionats amb les nits alcohòliques i drogaddictes.

La Mallorca que apareix al film és així d'eloqüent: guàrdies civils mostatxuts, morenassos, amb tricorni i uniforme preconstitucional; una indígena d'edat respectable que tira un poal d'aigua bruta a la garangola d'un arbre d'un carrer molt transitat de s'Arenal; la platja en mans d'alemanys que rallen de marcs i motos aquàtiques; un pub de nom gòtic ple d'alemanys i alemanyes que beuen al ritme d'una cançó titulada una cosa així com "María, sangria, Mallorca" i un animador amb més de cinc dècades damunt l'esquena que diu el següent: "Las tías están calientes, necesitan refrigeración y por eso hemos traído agua fresca del fabuloso balneario 6", i tota la sala és un clam; un restaurant que és un "cortijo" andalús, amb cambriers i cuiners morenassos i descuidats que quan l'alemany es queixa maleducadament de la qualitat de la paella la se'n dues acotant el cap; un "tablao" amb un ballador que nom Antonio (possiblement l'únic nom que els sona com a típicament espanyol) i uns empresaris de l'espectacle madrilenys; un hotel, anomenat Playa Mar, també amb un morenàs com a conserge amb unes habitacions terci mundistes i una pica per desar-se que treu merda líquida enlloc d'aigua; unes al·lotes peninsulars descalces que canten i fan "palmas" mentre caminen pel carrer; una plaça de toros i imatges de Sancho Panza i el Quijote; i el mític balneari 6, on per unes cinc mil pessetes i si ets alemany et pots inflar de menjar platades d'una pasterada de color blanc que algú compixa i on, sobretot, pots beure amb una canyeta del poal de sangria més gros del món, amb dues al·lotes provistes de tanga que s'hi fiquen i hi peguen bots, segurament per acabar de donar el toc de substància a tan exquisida beguda. Si això és el que volen, no trobaran altre lloc en el món on ho puguin fer ben cara alta. Ells ho saben i per això vénen. □

fet feina dos dies seguits, però no a qualsevol part de la nostra illa sinó al balneari 6 de s'Arenal; després de deixar ben clar que volen ser dos personatges repel·lents, maleducats i odiosos, amb una certa tendència a projectar vòmit per tot arreu, arriben a Mallorca —o a Palmademallorca, que és el nom que es dona a fora de Mallorca a tota l'illa. Un petit problema de beneitura no els deixa arribar tot d'una al balneari 6: s'han cregut que aquí tot és gratis i que les natives s'eixanquen automàticament davant els